

781

מדינת ישראל
הכנסת

ש. ב.

פרוטוקול מס' 34/ז

מישיבה ועדת החינוך והתרבות שהתקיימה
ביום ג', י"ז בתמוז תשט"ז - 26.6.56
בשעה 11.15.

נוכחיה:

ס. פרסיץ - היו"ר	<u>חברי הוועדה:</u>
א. אבראל	
ר. הקטין	
פ. זוארץ	
ז. כפרית	
ח. מגורי-כהן	
ד. גצר	
ד. צברי	
א. רזיאל-נאור	

מוזמניה:

ז. ארן - שר החינוך והתרבות.	
מ. אונא - סגן שר החינוך והתרבות.	
ע. אסף - סגן שר החינוך והתרבות.	
מ. אבידור - המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות.	
י. מריד - המסנה למנהל הכללי במשרד החינוך והתרבות.	
ר. סטצ - היועצת המזפסית במשרד החינוך והתרבות.	

סדר-היום:

- א. סאלות ותשובות.
- ב. המסך הדיון בהפליות בין החינוך ממלכתי-דתי לבין החינוך הממלכתי.

=====

היו"ר ה. פרסיץ:

פוחתת את הישיבה.

ר. הקטין:

מן העיונות התברר, כי 55 מורים -
בתורה הכרעו סביתם בגלל אי-תחלוקה דמי
נטיעה. מה גורל חטיבתם, האם הם ממשיכים לחבות? כי זו
פגיעה יסירה בלימודים בבית-הספר.

א. רוזאל-נאור:

קראתי בעתונות הבית-חם למלאכה
שהיה מיועד לילדים קטני חינוך הנמצא
בחל-אביב עומד להסגר. האם יד יעזר זו מדויקת, מה הסיבה לכך?

בעקבות פרסום בעתונות הייתי רוצה
לדעת מהם התנאים בהם עומד בית-הספר הגבוה למחפטי וכלכלה לקבל את
הכרחי כחלק מן האוניברסיטה בחל-אביב? מה נדרש מבית-ספר זה
על-מנת ייקבל את הכרחי כמוסד גבוה?

הוא לפני מכחב חל אב חוסב הל-אביב,
אמר יש לו שני ילדים בבית-הספר היסודי ונלוסף לכך הם מלקריח
במכון העממי למוסיקה. הילדים נדרשו לקנות חוברת חנוכה לחליל.
החבר, כי החוברת הודפסה בגרמניה. האב החזיר את החוברת לפנה
בשאלה לשלוקת החינוך של העיריה ואמר, כי ישנן חוברות
כאלה שהודפסו בהוצאות אנגליות ואמריקאיות ואפילו כאלה הנדפסות
בארץ וביקש להרשות לו לקנות לילדיו חוברת אחרת. במכון דרשו
בכל חוקר הצקנו את החוברת שהמורה דרש. הייתי רוצה לדעת האם מותר לדרוש
לקנות הפריה הנדפסים דווקא בגרמניה והם צריכים להיות כספר לימוד
מחייב?

בחוברת האחרונה של "הינוך והרבות"
היתה ידיעה מספרות ילדיה מישראל הופיעה בהערךה בג' ניבחה הייתי
מבקשת לקבל ממשרד החינוך והתרבות רשימת הספרים והוצאותיהם, אם
הספרים מלווים ציורים - מיהם הצוררים? ואם נזכרים שמות אמנים -
מהם גינותיהם?

ה. כפרית:

אנו יודעים, כי בית-הספר לילדים -
מפגרים עשה גדולות במסך עשרות שנים -
האם אפשר לחוליה עם סגירתו?

ו. מגורי-כהן:

שמעתי שקיימת הסיסה ביך מנהלי בתי-הספר
מאחר שנודע להם, כי מתנהל שם-ומתך
על הרחבת פעולות הסתדרויות הנועד בבתי-הספר, אשר יש להם מסמעות
פוליטיות. מה יודע משרד החינוך והתרבות בקשר לכך?

ז. צברי:

שמעתי, כי הוכרז על קבלת מודים בלתי
מוסמכים - מה התנאים לקבלתם?

ד. נצר:

בחןבה לשאלותי הקודמות הודיע מר
מרד, כי לאחר הסקר שנערך ייסגר
מספר גנים. לפי איזה קנה מידה אפשר להגור גן בארץ?
האם נכון הרבר הגנות מוסמכות העובדות
בגניה ציבוריות אינן מתקבלות לעבודה ברשת החינוך?

היו"ר ט. פרסיץ:

מר מרד הבטיח לנו לברר מה בקשר
לסגירת המסבחים ב-1.7. בועה וכל הגניה
סחה תקיימנה קייטנות צריכים להיות פתוחים מ-1.7. יתר-על-כן
הודיעו בעתונות, כי בתי-הספר יהיו פתוחים עד 6.7. - ענין
זה דורש את היקונו והייתי רוצה לקבל תשובה על כך.

היו"ר ה. פרחיץ:

בעקבות שאלתו של חבר-הבכנסת מגורי-כהן ברצוני לשאול: נחשברנו, כי נחמנתה ועדה מטעם הממשלה לדון בדבר הכנת תולדות נוער מפלגתיות לכוחלי כחל-הספר החינוכי והיסודיים. היא הובאו לידיעה הממשלה התקנות המקובלות בענין זה לאחר דיון ממושך ונוקב בוועדת החינוך והתרבות ביום 1954 והיא סעיף 34(ג) של חוק החינוך הממלכתי נכסח מלב הממזלה? הייתי חפצה מנקבל אינפורמציה נוספת בענין זה שרה מאביע את דעתי.

א. רוזאל-נאור:

אני רוצה להוסיף ולשאול בקשר לגוסא הנקרא מיזוג גלויות. ידוע לי, כי בביה-ספר "דרום" בו נחללה אין חלמידים מעדות המזרח למרות סכית-הספר נמצא בלב לבן של הסכונות החדשות המאזכרות בחלקן הגדול מבני עדות המזרח. כאשר חלמיד או חלמידה באים להרשם והם מבני עדות המזרח מופיעים אצל כל מיני הרוצים על-מנת לא לקבלה. שמעתי, כי לא רק מנהל זה עושה כך. לבן הייתי רוצה לדעת, האם הם מקבלים הוראות ממסד החינוך והתרבות בקשר למיזוג גלויות למעשה ולא רק לחלכה?

ב. פריד:

הסביתה בחדרה נמסכה יוח"או יומייה. אולם אני רוצה למסוד לכה על מה פרצה הסביתה? עיריית חדרה לא רצתה לשלח למוריה אתריה הוצאות נסיעה. בעלונות נחפסמה ידיעה לא מדויקת כאילו יש הסכה ומסד החינוך והתרבות מסלה מחצית דמי הנסיעה ועירייה חדרה את המתצית הלניה ומאחר זמסד החינוך והתרבות לא סילח את מחציתו פרצה הסביתה.

העובדות הן כאלה: מסד החינוך והתרבות מילח הוצאות נסיעה למורי כחי-הספר המוחזקיה והעירייה מסלמת לבתי-ספר בלתי מוחזקיה. ה"נה החמדו הרלויות המקומיות והודיעו, כי אין הן יכולות לשלח את דמי הנסיעה והממשלה אלנה מסכימה לקבל על עצמה את ההסתמפות בהוצאות הנסיעה של המוריה. לפני זמן-מה הגיח חר החינוך והתרבות הצעה לחבר הסלטון המקומי, כי מסנת תסי"ז תהיה הממשלה מוכנה להסתחף בחלית הוצאות הנסיעה. אנו היינו מיוכנעים, כי נעיתה לעולה כדי להסיג את הכסף הדרוש. לפני שבועיים נחבלה תשובה שלילית מחבר הסלטון המקומי והיא דורשה שכל החטלות יועבר למסד. מסד החינוך והתרבות לא יכול היה להענות לדרישה זו. אולם למעשה, לאחר י"ח או יומייה מאז פרוץ הסביתה סילמה העירייה והמוריה חזרו לעבודתם. אני מצטער שהעירייה לא סילמה יוח לפני פרוץ הסביתה.

אחר לקבלת מוריה בלתי מוסמכיה - חנה-חנה-אנו מגייסיה מוריה קולוקוויסטייה. אנו מודיעים לציבור האה יסנה אנטייה, אשר יש להם השכלה אינזמאלית הדרושה למורה ואין להם השכלה פדגוגית, נפגס אותה אדח עח ועדה שלנו הבוחנת אותה בחינה ראשונה זמחרמת באיזה מידה הוא יכול להכנס לעבודה. - בדרך זו אנו מגייסיה מספר קטן של מוריה, כי אין רזרבואר וזה נותן לנו בערך 40 - 30 מוריה. חלק מהם נוסל אחר-כך, כי לפעמים אחרי חודש או חודשיים רואים שזה לא הולך וחלק נכנס לעסגרת ומחליל להסתלח. מצב המוריה באדץ כרגע הוא כזה שאנו נזדקק למוריה כאלה ואחר רק יהיו לנו מוריה כאלה נקבלה.

אפשר לסגור גן לפי פקודת החינוך מסנת 1933. הפקודה מאפשרת לסגור כל מוסד חינוכי אם איננו עונה על צרכיה מהוימיה, גנית, אם החנאלה הסניטארליה אינה מתאימה. - אף הגנייה שאנו נחגור נפסלו מטעמים סניטארליים. דבריה אלה נעשה בחיאות עם מסד הבריאות.

י. חריד:

אחד לגננות מוהמכות העובדות בגניח
מוכרית ואינן מתחבלות לרשת החינוך הממלכתית - לי ידוע דבר אחד
החילה לסדר בעבודה גננות העובדות כיוון ברשת החינוך
הממלכתית בכדי לתת לחבר הגננות יציבות מסויימת, שאם לא כן יכול
להוצר מצב שגננת יכולה גם לחבת בבית ולקבל את מסלולתה. לכן,
בהתאם לו צעת המסקנות מסדרית החילה את אלה. גננת מוסמכת יוכל להיות
גם גננת בעלת ותק וכל גננת כזו היא חובת ואפשר לסדרה בעבודה
במידה שישנן מקומות כאלה, אזי יכירו אולי בזכות הוותק, אבל לא
בזכויות אחרות.

אחר לענין המסבחים - אינני יכול
לענות כרגע, אחרל לברר זאת ולהודיע לכם מחר.

אחר לענין בית-ספר "דרוה" - ייח
בד וסליה סנדל בתי-ספר חכל הזמן מאסימיה אותה סהת על סהרת האמכנזיה
העוסייה קחיה בקבלת תלמידיה מעדות אחרות. יינו טיפול נמרץ מצידנו
ומצד העיריה והענין נבדק עתה חבוע-חבוע. המנה לא ידוע לנו על דבר
כזה, ובעיקר, מאחר שהעברת תלמידיה לבית-ספר אינה ביד
מנהל בית-הספר אלא בידי הרשות המקומית. כלומר, את העברה מבקשה
מהרשות המקומית ואם מאחריה זאת מודיעיה להנהלת בית-הספר ואין
היא יכולה לסרב לקבל תלמידים. בהנה העברה קרה מקרה כזה בירושליה
והעיריה יצאה נגד מנהל בית-הספר ואף אנו חייבנו אותו למרות שהוא
אינה בהתפטרות. אנו חייבנו את המנהל לקבל אותו תלמיד מכיון
שהעיריה החליטה על כך. עתה אנו בודקים את הדבריה בדיקה קפדנית
כדי שלא יעברו על החקנות.

מ. אבידור:

אחר לבית-הספר הגבוה למחפס וכלכלה -
יכול אני לענות כאן חלוט תשובות:
מבחינה אחת - אין חוק במדינה למחן הכרה או סרובה למוסד להחילה
גבוהה. לכן אין לדבר על הכרה ד'יורה. ולפסנו מכיר מוסד המרפטיה
באלה חלומדיה טח; מוסד החינוך והתרבות נותן להם תמיכה. אפשר
לטעון, כי התמיכה אינה גדולה. עתה מינה הסר ועדה הבודקת את
מצב המוסדות להחילה גבוהה מחוץ לאוניברסיטה ולטכניון. אנו
מקווים חבימיה הקרובים נדע פרטיה על כך.

אשר למכון העממי למוסיקה בתל-אביב -
מכון זה הוא מוסד פרטי חביטיה עליו בעין יפה ומסוייעיה לד גח מוסד
החינוך והתרבות, גח המחלקה לחינוך של עיריית תל-אביב וצקחסתדרות
המוריה. הוא איננו מפוקח על-ידינו באופן יסיר. אבל אם חבת-
הכנסת רזאל-נאור חוכל למסור לנו פרטיה - נבדוק את הענין.

אשר לספריה ילדיה בהערוכה בג'ניבה -
מדינת ישראל חברה במוסד לחינוך בג'ניבה. באותו צנין יסנו היכל
וילסון ובחתימה הניתניה למדינות המסכימות לסדר ח הערוכה או
חצוגה. אבל זה עולה בכסף רב. במוסד זה ישנן 43 מדינות. מדי
חנה פוניה אלינו חנערוך ח הערוכה, אבל איננו יכולים להענות
לבק-ח זו. הינה פנו אלינו ואשרו לנו, אם אין ביכולתה לסדר
הערוכה, חילחו לנו חפרי ילדיה. מצאנו אצלנו בספריה כ-50 חפרי
ילדיה נאיה וחלחנו להם. אני מדכן לתח ללח את הרשימה. אבל אין
זה אותו חומר חבאמת היינו רוצים להציג ח. פעה; כאסר-ירוח צו
נציג זאת ח. העקרון היתירי חיה לפנינו בחליחת חפריה חיה חח
יהיו נאיה לעין.

אשר לחנועות הנוער, טאלה חבת-הכנסת
פרטיה אם הממולה ידעה על החלטות ועדה החינוך והתרבות חל הכנסת.

מ. א בידור:

בידור החל היו החלטות אלה, אבל יח לזכור, כי הן נתקבלו לפני חוק החינוך הממלכתי.

אחר לשאלה החניה של חברת-הכנסת פרויץ
אם הממלכה זכרה את סעיף 34(ג) - חזקה עליה סידעה על כך. אבל
בחוק מדובר על כתי-הספר היסודיים ולא על כתי-הספר התיכוניים.
ועדת החינוך שנחמנה לברר את הענין לא נחמנה על-מנח להכניס את
כל חנועות הנוער לכתי-הספר.

בית-הספר לילדים מפגריה בתל-אביב -
איננו בית-הספר של משרד החינוך והתרבות, אלא המחלקה לחינוך בעיריית
תל-אביב מטפלת בו. אבל אנו נבדוק את הדבריה ונודיעכם.

ב. המיד הדיון בפליות בין החינוך ממלכתי לבין החינוך הממלכתי:

א. לוי:

עדיין לא ברור לי מה עצמאות הוועדה
על-ידי ביטול זרה העובדיה - זה חדי
טבוטל - הוועדה החקט וסלוח בית על-ידי-כך? המאמרים ב"הצופה".
מוכיחה את ההיפך מזה. הוטג סהחזית נתקצרה על-ידי חיטול זרה
העובדיה, אבל הוא הוחרפה ונדח לו לעתון-סל זרה דחי להתקיף את
הזרה הממלכתי ולידח בו אבניה ולהוציא סח רע-ולעז על משרד החינוך
והתרבות, ומחבירה לנו סזרזירי-עט אין בכוחם לו וציא מסיווי
המסקל ואין הם ראויים לתשובה כהלכה.

לעומת זאת, בסקט, מתנקטיה המדינה
פה ותי לנוסאי סדוך לבן בחולצה כיוון-חזה סידך רק לחומר הצעיר,
חנועה המתנכת להתייכות בנגב ותעלוליה אלה הם לעת עצמאות המדינה
ובטחונה. תבענו בירור ולא הגענו לידיו כך. בוטל זרה העובדיה
והרות רעה נסארה וגברה.

חבר-הכנסת אבראל סביר להכלל בסדר
ואין צורך להסביר, להגיב ולהציג את הדבריה באמיתותם.

לצערי אינני יכולה/עמדה זו, כי העחונות
היא המעצמה החיטית המוכרת.
ד' יולה וד' פקטור על-ידי כל
העולה הקורא עחוניה ויסנן גח זכורות סמורות. ובכן עתון הנמנה
על עחוני הקואליציה ודאי סהוא נאמן על כל מי סמעוניין להבאים
את ריחננו. לא באה הכחמה, אין הסבר ואין חיקון עובדות אהוועדה
ליחסי ציבור הותקהל כמובן סאין לו גרר אחרי אותו פסבדוניה, יח
למצוא לכך דרך נאותה, לי העחיה היא העיקר. אבל עחיה סאין סמעה מגיע
לציכור, לעחונות ולעולה היא לקויה.

יודעים אלה מה עלי רוסה חזק ביותר
בסרט סראינו? אלה הם הילדים המצריים המסחקים, כי זהו קנה המידה:
נוער חופסי, מא וסר, לומד, מחחק ועובד. מדוע לא סראינו את
הנוער סלנו, ויש לנו מה להראות - זהו ליקוי צד ב לכל יודיו
החינוך.

המסקנה היא כי לבלוח את יצר הקיפוח
סל עסקני חינוך דחיה או ממלכתית על-ידי פעולה פריבנטיבית. אספר
לענות זאת על-ידי בדיקות וסירות במקומות ולמנוע תקלות מיותרות.
כן יח לסקוד על קטה עם הקהל, על קביעת-דעת הקהל על-ידי סירטוניה,
דיו, בעחוניה, סמואליק רוזן סיגע פעם בדבריו במדיניות החינוך,
כי כל מי סמעצב את דעת הקהל, כל מה סרוכס את ידידותו ואהדתו למפעל

26.6.1956

המחך הדיון בהמליוח בין
החינוך ממלכהי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

א. לויון:

החינוך הוא לטובת החינוך והחניך, אז לא רק ממרד החינוך והתרבות
יכול לענות, אלא אפילו האזרחים יוכלו לענות. לכן יח לדאוג
לפעולה פריבנטיווית, לוועדה ליחסי ציבור ועיצוב דעת הקהל על
האורות והצלליה.

ג. הקטיון:

מאז היסויבה הראסונה שלנו הובאו הנה
תלונות באוחו נוחא וכל יחיבה שלנו
מלווה בתלונות מל חבר-הכנסת רפאל. האה זרה זה, או אגיד,
מגמה חינוכית זו כה מקופחית? מדוע המפקחים לול בתי-הספר מהמגמה
הדתית אינה מופיעה בפני ועדת החינוך והתרבות? יש לתשוב מהו
ההסבר לכך. יש לכך הסבר פסיכולוגי, כי אין ענין של קדפות, אלא
רצון להתפסחות יותר ויותר. בידיבות אלה אני מקבלת רוחה, כאילו
המסרד הוא המהגונן מפני האוחו מתקיימה. אבל אין זה נכון
ואך לא במקרה, כי אני יודעה על עובדות הפולכות מאלה שהובאו כאן.
לכן יש לזיה קץ לדבר הזה ולנקוט בכל האמצעים בקטר לכך. אולח,
נדמה לי, כי אין זה ענין להקמת ועדה מפני סעפה יש לנו סר וסני
סגני חליה וימי סיעסה את המלאכה הזו ולאחר כדיקה יסודית באמת
יביא את הדבריה לוועדת החינוך והתרבות.

הסיכוח שלנו צריך להיות כזה: אנו
מעבירה ענין זה לכדיקה של ממרד החינוך והתרבות ומבקסיח לביא
את תוצאות הדיקה לוועדה.

ד. נצרי:

את דברי ב וויכוח זה אמרתי כבר. אבל
אני רוצה להוסיף מליח מספר בקטר למכתב
הקרא כאן סגן המר, מר אונא, ביחיבה הקודמת חנלתי על-ידי סגן חר
הסער, מר רוזנברג, למזכירת ארגון אמהות עובדות בקטר לגן הילדיה
בסקיה. צר לי מאד המר רוזנברג נכנס לענין ההוא עצמו לא בדיק הישב
ונחפס לחאלה קצת אמה, אבל לא כל האמת, כי אה מדבריה על כל
האמת הרי התמונה הפוכה. המדובר הוא בסקיה הנקראת מועצה מקומית
אור-יהודה.

מה היה המצב כאטר הוקמו מעברות סקיה
וחיריה? כאטר הן הוקמו, היה רק ארגון אחד מפעל כאן והוא מועצת
הפועלות, הן בטיפול באחה, בהדרכה, בטיפול בילדיה, בסטפונות -
בכל אלה טיפל ארגון אחד: מועצת הפועלות, ארגון אמהות עובדות.
עחרות חברות עשו את הפעולה באיזרר מתוך ההנדרבות. עתה מופר קצת
המצב והופיעו חמנה ארגוניה אחרים. הריחוח חמנה לגילאי 5 היה
מאד פופולארי - אה להגיד בצורה עדינה - ועבר בטקס מצד עסקני
החינוך הדתי. אני מדגיחה: מצד העסקנים הדתיים. בכל המעברות
האלה נעשה אווירה מחוסמלת. אני אינני מתגעגעת לתקופה בה לא
עסקה ועדת החינוך והתרבות בכל בעיה חינוכית אחרת, אלא בבירור
הדבריה האלה. אבל דרך החלון מתחלליה טוב להכנס לפעולה זו טאין
כלל צורך לעסוק בה? כי מה היה חש?

סגן מר הסער הודיע חגנלתי הוציאה
ילד חמנת תינוקות. הרי בראש זבראסונה אין גננת עובדה בבית-תינוקות
והוא כתב על הוצאת ילד מבית-התינוקות לפני האוהה אה רחמה את ילד
החני לגן דתי. העובדות הן כאלה: קיחה חלד-בית-תינוקות אטר בו
מוחקיה ילדיה מהעובדת הסוציאלית חלחה אותה לצרכי טיפול זמני.
כאטר חינוך זקוק למזון טוב יותר הוא נחלח לחה. בכלל כל הפעולה
בבתי-תינוקות היא שולה פתוחה והילד מוחזק חח כל זמן שהוא זקוק

המסך הדיון בהפליזות בין
החינוך ממלכתי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

ד. נצור:

לכך ואוד-כך מוציאים ילד זה מחמת הודיעו על כך לאח עוד לפני
חודשיים והדבר נעשה באיחור העובדת הסוציאלית במקום, כי מספר
המקומות בבתי-התינוקות הוא מוגבל. האם לא רצתה להוציא את הילד,
אבלה מוסר לא צריך להחזיקו. בינתיים בא הרישום וכל האווירה
הקטורה בכך ואפשר להסתמך בהזדמנות זו על הוצאת הילד מבית-התינוקות
ולושר יעשו זאת כיון שהאם רחמה את ילדה הסני לגן דתי. נוסף
לכך הופיע למקום עסקן דתי בלוגיית מוסר ודרש מהעובדת בבית-
התינוקות להכניס חזרה את הילד. גם המטפלת בבית-התינוקות היא
עולה חדשה ונבהלה כאשר ראתה מוסר - מכלל לעסוק בבירוריה כדבר
קשה למצוא במעברה בסקיה מוסר למקרים אחרים ופתאום מופיעה עם
מוסר. לאחר הבדיקה העסה חגן מר הסעד הוא אימך לעובדת הסוציאלית
את הוצאת הילד הזה ויש להכניס במקומו ילד אחר. - זוהי עובדה
פחותה ביחס למוסר הזה.

אני מודה שכאן יחנה בעיה אחרת, אמנם -
לא לוועדה החינוך והתרבות ואני אביאה במנין ועדת החירותים הציבוריים,
מה פירושן-הכל תופעול כאלה וכדבר זה יעודד את הפעולה הסוציאלית
בקרב גופיה ציבוריים אם עליהם יהיה להכנס לכל הבעיות הללו, ואם
יש ילד המהחנך בגן ילדים של ארגוני נשים של הפועל המזרחי והילד
הוצא באמצע החנה מפני שהוריה רצו את ילדה לבית-ספר לא דתי.
הרי כולנו אסמיה באווירה חיוורת אף הדבריה האלה. כן ילד לו כור
חכל העובדות במקומות האלה הן עולות חלשות ואינן יודעות מה לומר
למוסר, הן מתבלבלות כחפציות בתופעות כאלה. ומה עושים בטבריה,
נניח, כאשר משרד הסעד אימך גן ואחר-כך חדל לשלח ולאחר חסכוניות.

(קוראת מכתב חכתבה מזכירת מועצת הפועלות
לשר הסעד).

בענין זה הלכתי לבדרור ולא הבאתי
אותו-לוועדת החינוך והתרבות. אנו כולנו יכולים להעלות דבריה
שוניה, אבל אין זה לכבוד לנו. עסקנה בענין זה תובעת מאתנו:
דרסני

ע. אסר:

האאלה טעומדת כאן ליון התעוררה
בעקבות המאמרים-הנתפרסמו ב"הצופה".
נחמעה כאן הביעה לבדוק אחת ולתמיד את הדבריה האלה. ודאי כולנו
מאוחדים בכך. אבל אני חוזר ושואל, איך עושים את המלאכה, איך
מפסיקים אחת ולתמיד את הענין, איך אפשר למנוע טיפול כזה כפי
שהוא יחננו בנושא זה? יחנה בבריה שהם בכוחו של משרד החינוך והתרבות
והוא זליט עליהם. הוא לפחות צריך לחלוט על עובדיו, על המוריה
ולוה הנראות ברורות ואם אין ממלאים אחריהן, הוא יכול לקרוא אותם
לסדר. אבל לא מרד החינוך והתרבות ולא כל משרד ממלכתי אחר מולט
על ציבור רחב, על אנשים שאינם כפופים למרותו.

יחנץ כאן גורם אחד יסודי מאד המסתמך
פיתיון גדול זוהי העובדה חבת-לופת העליה החדשה באים אנשים
שימיטיביות ואפשר, אלו חובבים מאפטר לספר להם מעטות חסרות
חזר שתקבלנה על דעתה. כמובן חמגיע אליה גם אנשים אינטליגנטים
היודעים מהם רוצים ואי-אפשר לספר להם דבריה כאלה. אבל אם ניקח
את העליה המגיע אלינו מהרי האטלס. אלה אנשים חדשני מערות ואינם
יודעים כיצד לגור בבתי חנותנחה להם והם סוגרים את החלונות, כי
יש להם יותר מדי אור; או במקום אחר הם סרבו לחלוח את הילדים
לצריך נאה במרחק של 400 מטר, כי הם חוששים מפני

26.6.1956

המח' הדיון בהפליה בין
החינוך הממלכתי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

ע. אסף:

הטרקטוריה העוברית בחכיבה מעט בכמה זמן. אבל אותן 55 המחפחות
חמרוכזות כאן היו גלות על הסח' של סנד' דונמיה, כלומר, כוך על צבי
כוך והם באמת חוססיה לחלוח את לל יהם למרחק-מה, פחד-נופל עליהם,
המרחב של עמק יזרעאל נופל עליהם. אזי כאשר נפגשות עם אנשים כה
פרימיטיביים מתעורר הרצון והיצר לרכוש אנשים אלה.

הדבר העיקרי אשר הנחית את המכה הנצחת
למחטר הזרמים קחור בהצרת ההוריה על בחירתם במגמה מסויימת, כאשר
ברור לעין כל האותו חומר אנוכי של הוריה מגדיר עצמו זהו 'בכחינת'
"נאך-סנס". לכן אני חוזר לך עין התמיע לך החינוך והחלכות בכנסת:
אילו היינו אומרים, כי יש למנוע מהאנשים החלוצים הבאים אלינו
הצהרה. מתעוררת המאלה מה יהיה על החינוך הדתי? אמרתי, למשל,
למתייחבי' ניר-יפה מהם אפיקורסיה מובהקת, מה מכה והלוח' את ילדיכם
ילכו לבית-ספר דתי, האם זה פוגע במצפונכם? לו היה זה עולה
בגורלי לחלוח את ילדי לבית-ספר דתי לא היה קורה דבר. האנשים
החיבו מה שהחיבו. אבל אילו קבענו רבמחך חבתיים או חלוח עניה
אין כלל ענין של ריחוק ומחיר החינוך מבטיח חינוך דתי.

אולם כאן מתעוררת נקודה אחת שהיא לדעתי
נקודת המחלוקת בין החינוך הדתי והאתריה האנטי-דוברי החינוך הדתי.
אין כאן מחלוקת על דת, או על הצורך בחינוך דתי ולא הפחד מפני
דת, אלא השקפת העולם האנטי החינוך הדתי בונים סוג ליצור מעין חומה
הרמטית, אחר כל אדם שאינו מוכר על-ידי אותן הרשויות אכור במגע,
ולו רק אפשר היה למנוע אותו, לא רק בסמך החינוך. אולם עד כאן
לא הגענו. הרעיון הזה טיפס לחרת אתה עליה החדשה ולתת לה
את המשותף לכולנו חורג מגבולות החוק. אמנם בתקופת מחנות העוליה
תבענו הסדר כזה, ולדעתי, במידה מסויימת כיבינו את הסריפה. אם
נעלה את הדבר הזה נגע באמת בסורטו-חל ענין. ברור, כי במקומות
ההעליה החדשה נטמעת ביחוד הוותיקיה מועטיה לילסוכיה. יצר זה
בוודאי ייחשו, אבל יודעו שאין לו מוצא. אני חושב שפתרון כזה
היה נותן את התשובה הקולעת.

אולם עד אשר ימצא פתרון כזה נדמה לי, כי
ועדת החינוך יכולה להסיק מסקנה אחת וכוללת שמצד מסדד החינוך והתרבות
ומצד האחראיה בחסח זה אין גיליה חל קיפוח. אינני הו צה לומר
שאין פה וסח איזה תלונות צודקות. במידה שהמחיר עומה בענין זה
או איננו עומה צריך להקפיד יותר. אבל כל תלונה בין אם היא נראית
מופרכת מלכתחילה מולחיה ועדה פרינסטית לבודקת את הדבריה. רק אתמול
קראתי דין-וחיבון כזה על איזה שהוא מקרה-בנלב וצויינד' חח עובדות
קשות שהיו בהן מינה החרסה נגד מני הצלדיה גח יחד. אם כי עד כמה
שאני זוכר, אני רוצה לציין עובדה אחת: במידה מיחנה פגיעה לחוק,
והיא יחנה פה וסח על-ידי אנשי ציבור - זהו דבר חמוד. אמנם
העמולה איננה אסורה וסח-אפשר לקרוא על כך לדין, אבל צריך לנסות
למצוא דרך בקרר לך. לעומת זאת אני חייב לציין את התופעה הזו
מצד אנשי החינוך הממלכתי-דתי.

יחנה מקדיה הפועליה על המח' דין-וחיבון
של ועדת החקירה המורכבת מסני מפקחיה, מפקח דתי ומפקח ממלכתי
ונאמר, כי יחנה התערבות יחירה ועבירה על החוק מצד מוריה ומנהליות
עובדה כזאת לא ראיתי מצד מורי ומנהלי החינוך הממלכתי. מאחר
הנקודה-זו מאד מסוכנת וחמורה, חלפתי לי כמה עמל צמאמציח וכוחות
מתנדבים של אנשים, ואנשים העובדים בחכירה הולכה לדיק על-ידי
העורריה כזו; עד כמה נהרס אמוך העוליה החדשה ביחוב. במוסדות,
במחלה ובמדינה, כי הכל מתגלה אצלם ברשות אחת. אני אינני יודע
כיצד אפשר למנוע זאת.

26.6.1956

המחך הדיון בהפליות בין
החינוך ממלכתי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

ע. אסף:

אני מצייח סיועדת החינוך והתרבות תלכח
בלילוי דעת ובהערכת המאמרים חבעטייה התפתח הוויכוח הזה. אולם
אם על למחך בדוק חותמיה אני המפקחה חילב המסדר לאחוז בכל
האמצעים הדיסציפלינרית והמסמעהייה החסורית ביותר כדי לנסות
להפסיק זאת. ובמקרה יהוכחה התביעה בין אם זה אייה מועצת הפועלים
או מישהו אחר - גם כאן יח לנקוט באמצעים. אם כי אני רואה
כפיקטיבי אמצעי זה של גינוי פומבי והוקעת המקרים. אבל אינני
יודע אם יחנה בידינו אמצעים אחרים.

ז. ארנו:

אמנה בית-ה-ספר הדיברתי יתויל
דיברתי בפנסת חוז ענין צעיר כגון. טבל באותה
עמד סר הדחות על כמה אחרת ואמר אח ההיפך הגמור ממה שאני אמרתי לפי
סיקוליו וביסוסיו הוא, אף דיבר בתריפות רבה נגד כל הרעיון הזה.
אני לא הסתפקתי בכך שדיברתי על נוחא זה בכנסת ועיבדתי הצעה, אף
ניסיתי לנהל מחא-ומתן פרלימנרי והעליתי חרס.

בהצעתי לקחתי בחשבון את יסובי העולים

המאוכלסיה ביוצאי ארצות מזרח, כי יוצאי אירופה אינה זקוקים
לנו. לגבי יוצאי ארצות מזרח ניסיתי לעבד הצעה אחר תבטיח את לימודי -
הדת והדיניה, לימוד בכיסוי ראס. לימודי דת ילכו אלה שבאמת מוסלמים
לכך על-ידי האגף הדתי של מסדר החינוך והתרבות. אולם יתל הלימודים
סאינה מקוריה בדת יכולים ללמד גם מוריה סאינה קטוריה בדת. אבל
גם הם מצויה שלא להפר את החקנות סכתתי, למשל, לא לעסן בפרהסיה
בסבת ועוד. בניתי סכמה מסוימת ולא הצלחתי בזה.

אזי העליתי את ההצעה רק לגבי העליה מהרי

החוץ - גם בזה לא הצלחתי. דיברתי על-כך עם ראס הממשלה והוא
אמר היה חוק. אמנה אפשר כאן להגיע להסכה, אבל הסכה בזה לא הוסג
אפילו בחיחה פרלימנרית. וזאת, לא חר שלא הסתפקתי בזה שהסמעתי את
הדבריה בכנסת. אבל אינני רוצה להכנס עתה לוויכוח זה.

אשר לענין העליו אנו דניה - כל סר בין

אם הוא במדינת ישראל או בכל מדינה אחרת, אשר יכריז שאצלו הכל
בסדר, לפי הכרתי העמוקה איננו יודע מה הוא סח; כל סר בארץ
או בחוץ-לארץ האומר, כי הוא סולט על הכל - ובעברית-אנו ססחמטיח
בסולט מלסון מלסון וחולס מלסון חולסה - מפני שהדבריה אינה
מסדריה בצורה כזו לא על-ידי תת-סרית ולא במקומות המנוהלים על-ידי
תת-מקלעיה. אני חושב שסר אף אינו יכול להגיד שהוא דואג לזהכל
יהיה בסדר, כי הוא גם לזה איננו מגיע מפני שדאגה מחייבת פעולה
והוא איננו מגיע לזה. מה ססר יכול להגיד זה שהוא מסתדל סהענינים
במסדרו יהיו בסדר, זה מותר לו להגיד אם הוא באמת מסתדל. מבחינה
זו אני אומר שאני מסתדל סעניני החינוך יהיו בסדר.

אולם כאשר באים בהכללה כזו כפי שהזכירנו

המאמרים האלה - אני בז לזה מפני שאין בזה אמת, זוהי גניבת דעת
הציבור ויש בזה הסתה. לעומת זאת כאשר מביאים תלונות קונקרטיות -
חובה לבדוק כל דבר ודבר. היו לנו סתי תלונות, בדקנו את
המקרים בהטבעות ועדה-סבה מסתפיה מפקח דתי וסעקו לא דתי ואת
המסקנות הבאנו בפניכה. וכאן אני רוצה לחזור על דבריה סאמרתיה
בוועד החינוך. יש לי סיחות עם מנהל האגף הדתי במסדר והוא אדם
רציני והלוהתי ויהיו לנו רביה כאלה, יש לי סיחות עם סגן ססר,
ביקרתי במקומות הסדניה ואילני פנסה על בתי-הספר הדתיים ונוהג
אני להפגס עם מוריה ומנהלים, אף היו לי סלומה סינוסי מפקחיה:

26.6.1956

המחך הדיון בהפליות בין החינוך ממלכה-דתי לבין החינוך הממלכתי.

ז. ארן:

בצפון, בדרום ובמרכז. כל פיננס כזה מנה עשרות אנשים ונמסך 3 סעות כל אחד, אחר מחוכן דיבר הסר 5 דקות, כי אני באתי לזה לחמוע. הוצגו כ-120 - 100 סאלות ולא שמעתי אך דבר-אחד היה לו נגיעה עם מה שכתוב במאמרים אלה. האם הם פחדו מפני, כלוח-אסור לבקר אצלנו במדינה? אזי מחוך מה שאני יודע ועל סמך דבריה אלה אמרתי, כי זוהי עליה חפלה.

מר אונא קרא כאן מכתב בקשר למקרה מסויים ואיננו קשור במסדר החינוך והתרבות - בעד זה אינני מקבל מחכורת, אבל אין זה אומר ולא איכפת לי, זה איכפת לי מאד. אותי מעניין מה נעשה בתחום מסדר החינוך והתרבות, האם ישנה מעילה בחפיקי מצד מסדר החינוך והתרבות? אזי המכתב הזה שקרא'מר אונא אינו אומר לי, ולא כלום ואינני נכנס כרגע אם צדקה חכרת-הכנסת נצר או סגן הסר. אני חוקד על עניני המסדר.

מה מגמת המסדר בענין זה? לדעתך, אין עלבון גדול יותר היכול לקרות בענין זה כאשר אומרים שמבדילים בין ילד לילד, כי נחוץ לזה - רמז המנוח הרחמנו בביטול - טמטום חמור בכדי להבדיל בין ילד לילד. ית' לנו המגמה של אגודת ישראל, הדי עם כל הכבוד לחבר-הכנסת הרב לוי אבי לא רואה אותו, אלא את 7.000 הילדים ואני מצטער צער רב שאיננו יכולים ללחם להם יותר. ישנה אמנה חכבונות פוליטייה, אבל מה זה לויך לילדיה? הן אלה אותם ילדי ישראל, ואין לך עלבון חמור יותר מאשר מאשר להאשים בכך. זהו חכבון שטני ומה יכול להיות גרוע מהדבר הזה.

אתמול יחבנו בבירור בקשר להרחמה. מפקחי המחוזות אומרים חיסון כ-22 תלונות. לא שאלתי מאיזה צד. אולם אם מחוך 1000 מקומות הגיעו 22 תלונות, אזי ברוך ה'חם. אולם יח להבהיר אותן. הצעתי ששני סגני-הסר יארגנו את הביקורת ויקימו את המ'כונה ואני חותם על כל מה'חם וביאו בפני. אין זו שאלה כספית והח'יכ וליה לבקר במקומות, כי אנו חייבים לעשות את הדבר ונעשה זאת. חייבים לעשות זאת בכל תלונה קונקרטייה, כי זה ענינו של החינוך וגם חינוך המכוונות. מספד התלונות הוא כה קטן בחטוואה למה שהיה בעבר ובינתויה'ג המתייבית מתחנכית, יחם פחות קרקע לספסרות ופחות קרקע להסתה. בשבילי מלחמת הזרמים היא בבחינת "מוקצה מחלה מיאוס". לכן אנו נזדקק-כרגע כחיסה'חסי סגני הסר יבדקו כל תלונה ואין צורך להסריח לחם כך את ועדת החינוך והתרבות.

דחכן ויח' צורך להכניס-תיקוניה בתקנות הרינוה. אתמול הוחמעו'רמזיה כיצד לתקן את הדבריה דלהבטיח'חכסעת הרינוה לא תהי'נה תקלוח. אמרתי כבר למר אונא שיטגה מקומוה נגועיה ופגועיה ומועדיה לפורענויות - לגבי מקומות כאלה תחב ועדה בלוקט'חכבוע ימים ותסדיר את הדבר.

כאשר אני בא'לסכה את דברי באופן קונקרטי, אני יכול להציע קונסטרוקטיבית, כי אנו נטיל את הדאגה לביקורת הדבריה על חצי סגני הסר והח' ידאגו לכך שהעניניה יהיו בסדר, כלומר העניניה הפרופילקטייה והח' יקבלו את כל העזרה מהסר והמסדר.

באותה המקרה חיה יסוד לחשוב שהדבר דורש בירור - הח' יערכו את כל החקירות וביאו את המסקנות. אני מניח, כי רק לעתים רחוקות יתברר חיסנה חילוקי דעות בין חסנייה מפני חכבדרג כזה לא מדובר על כך. יכו לה להיות אולי-הערכה חונה מה יש לעשות כדי למנוע-זאת. אבל בדרך כלל חזקה עליהם חוח יביאו מסקנות בדוקות ואני חותם מראש על כל מה שהח' יאמרו. אני מקווה מאיח לא יחמוד במסדר החינוך והתרבות שהוא מסוגל בזדון לבולן כך את הדבריה. לכן התדהמה שלי היתה כה גדולה, עיקר, שהמאמרים האלה נדפסו בעברית.

26.6.1956

המחוקדיון בהפליזות בין
החינוך ממלכתי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

מ. אונא:

רציתי להעיר מספר הערות לדברי מר
אסף. הוא אמר, "כי כדיניתי/וחסבונות
צוירן, כי מורה ומנהלים הסתחפלו בפעולה בלתי חוקית וכאילו דבר זה
מעשה רק מצד המגלה הדתי". אני מסכים בהחלט לדבריך חיש
להקפיד במיוחד על העובדים במסגרת החינוך והמחרד יכול לעיזה כאן
הרבה. אבל למען הדיוק, הרי חנני הדיניתי-וחסבונות של קרית מלאכי
וחצור מראה זאת דוגמא מצד חנני היו דברים כאלה, מי חנני דוגמא שיתקבל
רוטט שזהו דבר חד-צדדי.

מר אסף הדגיש ואמר, כי אין מי המתנקם
בחינוך הדתי. אבל אני בכל זאת לבקש את חברי הוועדה לקחת בחשבון
חני דבריה. יתכן רלוויות מקומיות שאינן מסתירות, כי עמדתן אינה
נוחה לגבי החינוך הדתי.

נוסף לכך, כל נחכה חלא עבר זמן כה רב
מאז חוכה הדין-וחסבון של מי להיות נסוי המדינה. חנני נאמך בערך כך,
אני מכרך על להבוירה נסתגתה. אבל לא נסתד החכל הסוד. לדעתי, אפשר
להגיע למצב שיהיה תקין באיזה אופן שהוא. אבל עדיין לא הגענו
לזה.

אשר לחומה המקימה-סביב לחינוך הדתי -
הענין איננו עומד בצורה כזו, כי אלה האחד אינה לחינוך הדתי רוציה
להגיע למחוז חלה; לזה כך האולירה. במוסד צריכה להיות דתית
ואף המוריה צריכה להיות דתית. רק אחר-כך אפשר ליצור מסהו
שלח במגמה החינוכית של המוסד. אבל אני מבין, כי ממילא יכול
להוצר מצב הנוצר דיסטנס מסוייה. אף אני חושב שזה לא טוב.
אך אין לפרס חכאילו יום כאן מגמה להרחיק וליצור חיץ. לא זו המגמה,
אלא המגמה היא חיובית, והאחד אינה לכך רוציה בחינוך חלה
לתורה ולמצוות. חשוב לראות גם את הצד הזה חלה ענין.

היו"ר ח. פריץ:

ברצוני לסכם את הדיון. הבעיה עומדת
לפנינו בכמה חלקיה. הבעיה הראשונה היא:
לעקור אן חסורט אתה אפשרות לבוא, להוכיח ולחפוף ברביה דבריה
חמזיקיה לחינוך ולקיות המדינה, אה הדבריה האלה חח לא אמת. לדעתי,
המאמרים האלה חנפתרסמו ב"הצדפה" ותורגמו להפלות אחרות ופורסמו באטרקיה.
אפריקה, צרפת ואנגליה עוייה יוחר לרעת מדינת ישראל ולהרעלת
האוירה ביץ היהודים ממה חחה עוייה, אפילו פה ביחס לאנטייה
הפרימיטיבייה. מפני זה הדבריה מקבלים צורה אחרת לגמרי.

הפרופילקטיקה המוצעת על-ידי חסר וסגן
חסר, מר אסף, אינה נראית לי, כי יבוא הנחתוח ויעיד על עיסתח,
יבוא ויעיד עליו את כל המחרד ויאמר, אנו לא חטאנו, אנו עושים
הכל כדי חלא יהיו דבריה כאלה. מינינו חנני חגני חרויה הקלמונו
מנגנון חל אנ-יה מהימניה כדי ליבערו את הרע מקרבנו. האם לא
נוכל באיזה אופן שהוא להתגבר על הרעל הזה חחוצא החוצה? חחאלה
היא איך נוכל בידעה אונטנטית וחפעה עלה גורמיה חכביצעו
את הדבריה האלה לחזר בהח וליהגיד שהדבריה האלה בחלקה לא התאימו
לאמת, עד אשר לא נעשה זאת, לא נוכל להוציא את הרעל; ואל יהיה
הדבר הזה קל בעיניכה.

הדבר חחני - באיזה מידה נוצח לקבוע
את האחוז של החלונות. ברור לנו, כי יתנה חסיסה, ועברות מתוך
חסיסה ויח עברות מהעברה גוררת אותה והדבריה חח בראס ובראסונה
לרעת הי לדיח ולרעת המדינה. אזי באה הצעה הנראית לי מאד ואני
אינני מהססת לומר, כי ב אותה יחובי עוליה מבני עדות המזרח וחיו

המחך הדיון בהפליגות בין
החינוך ממלכתי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

היו"ר ה' פרחיץ:

את חילוקי באווירה דתית יקום ספר-בית-ספר דתי אחד ואנו היינו כבר
נדבריה ביחס אליו והיינו קוראים לו בית-ספר דתי. אבל הערה היא
בסעיף 13 של חזק החינוך הממלכתי המדבר על מועצה החינוך הדתי,
המורכבת מאנטיה דתית ולא ממפלגה דתית. בזמנך, דיברתי על כך
עם הסר מ. ספילד ועם הסר דינור, כי כל הדבריה הנאמרים עתה
אינה מוונתה נגד בית-ספר דתיים, מר אונא, אולם הכל חלוקים
הבית-הספר הדתי ייהפך קרדו לחפזר בו בשביל המפלגה הדתית - דבר
זה הוא איוח. לכן, בבעיה זו אם אנו מעונינים בה לעצה הענין,
עלינו למצוא מודוס איך לקיים את בית-הספר ואיך למנוע את האפשרות של
התלקחות כיעור כזה ונזק כזה למדינת ישראל.

הר החינוך והתרבות אמר, כי הוא העלה חרס.
אני חושבת, כי אם הוא יזנה במקצת את הצעתו וידבר על בית-ספר דתיים,
המפלגות הדתיות היוזבות בקואליציה לחאת את פניהן
בפני הציבור אם הן לא תקבלנה אתה דעה הזו. לצערי הרב לא ראיתי
אתו הסכם הנחתה בין משרד החינוך והתרבות לבין מועצה החינוך
הדתי, רק ראיתי לפני הנחתה. אבל אם זה יום סעיף האומר באיזה
אופן שהוא להסדיר את הדבריה האלה בצורה כזו שלא יהיה חסר שכל
הענין ייהפך לקרדו לחפזר בו, הרי חסכתי כל החבריה המתכוונת
לאמת בענין זה ימצאו את הדרך להסדרתו.

הדבר החליטו שאני רואה אותו כהכרחי

לאחר הדיונים הללו הוא: פרסום חוות דעת של ועדת החינוך והתרבות
בעניניה אלה. אבל פרסום כזה איננו יכול לבוא על יסוד הדבריה לחמענו
ליד היזולחן הזה, אלא אני מבקשת חנקבל החלטה מועדת החינוך והתרבות
תצא, היווכח דבריה ותחזור לדון בנוכחות אנטי המסדר והסר על
העניניה שנראים בעיניה היא ואחר-כך תפרסם חוות דעתה. לא ייתכן
שהרעל הזה יוטאר בארץ ובחוץ-לארץ. - זוהי הדרך היחידה, אם
היא נראית לחברי הוועדה נוכל לצאת בכבוד מהענין. ברור, כי אין
זו ועדה חקירה, אלא שהיה ועדה פרלמנטרית שתבדוק את העניניה
הצורמים לאווירה הרעה הזו - אני חושבת שדבר זה יביא תועלת.
אם הדרך הזו אינה נראית לכם, הרי נדע מימ מסהו במשרד, אבל
הוועדה לא תוכל לו ודיע את תגובתה לציבור בקשר למאמריה אלה רק
לפי רשותה.

ד. כפרית:

נראה לי, כי עלינו לקבלה חלטה כזו:
לאחר ויכוח ממושך לחיה לנו, לאחר חסמענו
אם באי-כוח המסדר מתוך אמוץ מלא ולאחר חסמענו את הצעתו של הסר, כי
חני סגני הסר יהיו ממוניה על בירור התביעות והסדר העניניה וחקירה
מדוקדקת של העניניה ואין צורך בסוה ועדה פרלמנטרית, אלא
לקבל את הצעתו של הסר. מיכולה לספק אותנו.

א. רזיאל-נאור:

לצערי אינני יכולה לקבל את הצעתה
של חברת-הכנסת כפרית ולא חלילה מתוך
סאין לנו אמון במר ובחני הסגני הסר, אלא אינני חושבת שתפקידה
של הכנסת להטאיר את הדבריה בידו הממשלה, כי לוח כן אין צורך גם
בכנסת. תפקידה של הכנסת לחשוב מתוך לגדר הממשלה ולפתור את הבעיות.

תחילה יום לפתור את הבעיה בעומקה וזאת
הסר חושב, כי יום לחזור על הנסיון הנעשה במחנות העולים - תבוא
עליו ברכה, כי זוהי הדרך לפתרון הבעיה מסה, אלא שהוא העלה חרס מפני
חניסה להתקל בחלית, כי בית-ספר מסורתי הוא תחליף למסה, כי יום
כזה מסוה גם זה וגם זה ולא זה ולא זה. יום לראות את העובדות, כי

המחך הדיון בהפליית בין
החינוך ממלכתי-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

א. רזיאל-נאור:

אין כל אפשרות קיומה אלא בהקמת בית-ספר ממלכתי-דתי ביחובי שוליה
חדשים. יביא לנו מסדר החינוך והתרבות תיקון לחוק החינוך הממלכתי.
כלומר, אני מציעה המסדר החינוך והתרבות יקום בית-ספר ממלכתי-דתי
ביחובי העוליה, ואם בדרך הביצוע יזוכה מצדדך להביא תיקון לחוק -
יביא לנו.

ועדת החינוך והתרבות תיטיב לעשות
אם תלחר בוועדה מלנה אחר תבדוק את הענין מקרוב, כמו, על-ידי
יחווה וביקורים וחביא את מסקנותיה למליאת ועדת החינוך והתרבות,
לכנסת ולציבור כולו.

אני חושבת שהמסדר יטיב לעשות אחיודיע
ברביה, כי הוא ממנה ועדת קבע אחר אליה יוכל לפנות כל איש בתלוצה
בכל הנעשה בחסות החינוך. ועדה זו תביא בפני המסדר דבריה מבוססים
ועובדתיים.

א. אבריאלי:

מאד לחמענו מכל אנשי המסדר, פי
הדבדיה האלה איננה ראוייה לתגובה כה
ימדית וזה איננה מתבססה על דבריה קונקרטיים, אין כל צורך לבדוק
אם העלילות חבמאמריה על-ידי הקמת ועדת חקירה.

חר החינוך והתרבות הודיע לנו, כי הוא
מטיל על סני חגני חסר להקיה את כל המסגרה הדדומה לבדיקת כל הטענות
שיובאו בפני המסדר, אזי יזהרו כותבי מאמריה כאלה, ואז הבעיה
של הבדיקה הציבורית בקטר להגממת חוק החינוך הממלכתי - באה על
תיקונה.

אחר להצעתה של חבלת-הכנסת רזיאל-
נאור בקיור לבית-ספר ממלכתי-דתי בריכוזי עוליה היא הצעה שאולי יס
לדון א. א. בל היא איננה קסודה לדיון זה. עתה הזכח ללא כל של ספק,
כי רוב העוליה איננה זקוקיה לבית-ספר דתי. לכך יהיה זה מעשה של
חוסר התאמה לצרכי הציבור להכריח את רוב העוליה ללכת לבית-ספר
חמישט קטן מעוניין בו.

ז. ארון:

לדעתי, יס לה ועדה החינוך והתרבות
למלא תפקיד חשוב אם תנסה למצות
בבירור מיוחד את הצעתה של חברת-הכנסת רזיאל-נאור בקטר להקמת
בית-ספר ממלכתי-דתי. יוכל לה לצמות מכך הועלת רבה, אלה אני
חושב שהענין בלל לקבלת החלטה כזו. יחנה אספקטיה לוניה לענין
זה זכאם לוחחתי עם מר אונא על כך הוא הביא בפני הפישה אחר
חאינני יכול להגיד מהיא בכלל אינה מתקבלת, כי יחנן גישות
חונות לענין זה. אבל אני חושב בבירור כזה יס ל להיות לתועלת
ללא כל חלות מה החיינה המסקנות. אני מציע לוועדה לקייה בירור
כזה ואחמה להחחף בו.

למסמיציה לא-תהיה אקווה - גה
מר אונא לא טחף ידו על המאמריה האלה. אולה לא יתכן, כי לאחד
בירור כזה יכול להיות איזה בן בלי מה. נכתב מה לנכתב ועל ילוד
זה מתאסף איזה אורגן כזה כמו ועדת החינוך והתרבות - זה יותר
פדי כבוד לכותבי המאמריה. אם ועדת החינוך והתרבות תעשה מה חתעה
על דעה עצמה - תבוא עליה ברכה והיא תקבל את כל העזרה
הדרושה מהמסדר במקומות החוניה ובמסדר. אבל לא בקטר עם המאמרים

26.6.1956

המקד הדיון בהפליית כיון
החינוך ממלכתו-דתי לבין
החינוך הממלכתי.

ז. ארן:

האלה. הצעה של חברת-הכנסת רזיאל-נאור מאד מחקבלת על דעתי שגני
סגני הסר יהיו ועדה כזו, כי לדעתי, אחד מן הדברים החשובים
ביותר זהו שיהיה האווירה ותיקון העוולות. אני מוכן לחקול את
מה הוועדה את זד תהיה ועדה קבע או לא אחר. אבל ברור לי, כי את
התוכן אני יכול לקבל.

היו"ר ס. פרחיץ:

סר החינוך והדת בות, האלתי את סר הדתות
על המאמרים האלה והוא אמר לי, כי
הדבריה האלה נבדקו. הרי אלמלא זה חנאמר לי, כי כל דבר במאמרי
האלה נבדק, לא הייתי באה להציע את הצעתי מאני חושבת שהיא לטובת
העניינים. מזהו מאינני חושבת שלאחר שהוועדה הקדישה לענין זה
ימי בות אחדות, והדבר הוגדר על-ידי המסדר כעלילה מפלה והסר
הטיל על סני סגני הסר לבדוק את התלונות והוועדה לא תגיד את דברת,
לא נוציא בכך את הרעל וזאת לא תהיה הודעה אוטנטית כלפי הציבור.
אמנה אין זה מתפקידנו להביע גינוי.
אבל הוועדה לא ביררה, אלא שמעה משהו כך באה הצעתי.

ז. ארן:

לפי הכרתי העמוקה, אחרי כל מה שהוועדה
שמעה יכולה הוועדה במצפון נקי להסתייג
באופן החמור ביותר מהמאמרים האלה. נוסף לכך, אין סוחחתי עה סר
הדתות והוא אמר, כי הוא יבדוק את הענין ויודיע בממשלה.

ד. נצר:

כלומר, ההצעה היא כזו: ועדת החינוך
והדת בות שמעה בכמה יחידות על ענין
המאמרים וחושבת שאין כל יסוד למאמרים האלה.

הוועדה מקבלת בברכה את סר החינוך
וההכשרה על מסירה סמכות לחני סגני הסר לבדוק את העובדות,
התלונות וההפליות.

ר. הקטין:

אין לנו יסוד מספיק להעריך את המאמרים
האלה. יעסקו בכך סני סגני הסר ולהח
ימסרו כל תלונה מתבוא לגבי המסדר.

היו"ר ס. פרחיץ:

יוצא איפוא, כי יסנן הצעות חברי-
הכנסת כפי ית-אברואל-נצר, כלומר,
לקבל את הסידור שהוצע על-ידי הסר.

ההצעה הסניח: לקבל בברכה את דברי
הסר. והצעותיו ולבחד כוועדה משנה שתבקר במקומות ותענין
בדבריה מצידה היא.

פ. זוארוץ:

אני מבקש לדחות את ההצעה ליחיבה הבאה.